

رئیس جمهور:

مبارزه با قاچاق کالا مخصوصا دارو وواکسن تشدید شود

گروه سیاست: رئیس‌جمهور در جلسه ستاد ملی مقابله با ویروس کرونا با تأکید بر رعایت پروتکل‌های بهداشتی، گفت: رعایت پروتکل‌های بهداشتی در هفته‌های اخیر در کشور پایین آمده و این نگران‌کننده است. این میزان از ۸۰ درصد به ۶۰ درصد...

صفحه ۲

یکشنبه ۳۰ شهریور ۱۳۹۹ | ۲ صفر ۱۴۴۲ | ۲۰ سپتامبر ۲۰۲۰

تبر دو

تفاوت بایدن و ترامپ به دیپلماسی فرصت تنفس می‌دهد

گفت‌وگو با دیاکو حسینی درباره انتخابات آمریکا و منافع ایران

صفحه ۴

تیتراها

تسویه حساب سیاسی از جایگاه مجلس

صفحه ۲

زنان پشت درهای بسته شورای نگهبان یا پاستور؟!

صفحه ۲

خارپاشنه‌ای به ارزش ۳۰۰ میلیون تومان

صفحه ۱۱

طنین «وسپهر» در بازار سرمایه

صفحه ۲

جدال بر سر صندلی خالی

صفحه ۸

حرف اول

هفته تهران والزامات اجرایی توسعه شهری

تورج فرهادی | شهردار منطقه ۶ تهران

شهر چیست؟ شهروند کدام است؟ این دو پرسش می‌تواند محتوا و مضمون تلاش‌ها و برنامه‌هایی باشد که در «هفته تهران» هر ساله از سوی شهرداری برگزار می‌شود. واقعیت این است که در سال‌های اخیر که مناسبت‌های رسمی و روزهای نمادین عموماً از طرف نهادها و دستگاه‌های مختلف جدی گرفته می‌شود، نکته‌ای کلیدی و راهبردی همواره مغفول واقع شده است که می‌توانیم در دوگانه و تباین عرصه عمومی و عرصه رسمی آن را رده‌بندی کنیم. چالشی که سبب می‌شود دغدغه‌ها و ایده‌ها و الگوهای رفتاری و فکری شهروندان و نهادهای اداری و اجرایی تفاوت و فاصله فاحشی را تجربه کنند و در نهایت رویکردها و اقدامات انجام‌شده در این‌گونه مناسبت‌ها نتوانند برای هم‌افزایی و سینرژی تفاوت و حتی تعارض‌ها اقدامی فراتر از رسومات را شکل دهند. بدیهی است که این ضعف مانعی جدی در اجتماعی‌کردن سیاست‌ها و تصمیم‌گیری‌ها است، به این معنا که به علت محدودیت تحلیلی راهبردی قبل از آنکه شهر به‌عنوان سوزه و شهروند به‌مثابه ایزه بررسی و تعریف و تحدید جدی و علمی و فنی شود، نمی‌توان برنامه و افق روشنی را برای آن تصویر کرد و در صورت اقدام به این امر، جامعیت آن تعریف مورد خدشه جدی قرار می‌گیرد که در نهایت سرمایه‌های مادی و معنوی شهر در بستر از تاحرم سیاست‌ها و تداخل راهبردها به دلیل ضعف فلسفی و ماهیتی در شناخت ابعاد متعارض شهر تضعیف می‌شود و موجب تأخیر و حتی تعلیق در گذار از گفتمان سنتی به گفتمان مدرن در حوزه شهری می‌شود. این تعلیق و تعویق نقطه فشار برای باری درک و جدی‌گرفتن ضرورت تدوین هویت شهر به‌عنوان «قلب برنامه‌ریزی شهری» است که عمده‌ترین مسئله در طراحی و مدیریت شهری تلقی می‌شود. مادامی که هویت متعین نشود و ابعاد و کنه آن مشخص نشود، نمی‌توان از برنامه‌ریزی و استراتژی بلندمدت برای اداره و توسعه شهری، گسترش خلاقیت و تولیدات علمی، هنری و ادبی سخن گفت. هرچند گفتمان سنتی شهری که از دوره و عصر پیش از اسلام آغاز شد و در دوره اسلامی توسعه پیدا کرد و در عصر صفویه به اوج رسید، همچنان واجد سویه‌ها و ابعاد مهم و مؤثری است که نمی‌توانیم به‌سادگی از کنار آن عبور کنیم.

ادامه در صفحه ۲

اختلاف بر سر عادی‌سازی روابط با اسرائیل

تقابل ملک سلمان با ولیعهد جوان

گروه جهان: جدال سختی پشت درهای کاخ پادشاهی در عربستان سعودی در جریان است. «ملک سلمان»، پادشاه، به همراه پسرش، «محمد بن سلمان»، ولیعهد جوان سعودی، بر سر دوراهی سختی قرار گرفته‌اند؛ اینکه پس از امارات‌متحده عربی...

صفحه ۸

سال هجدهم | شماره ۲۸۲۱ | ۱۲ صفحه | ۵۰۰۰ تومان

سرمقاله

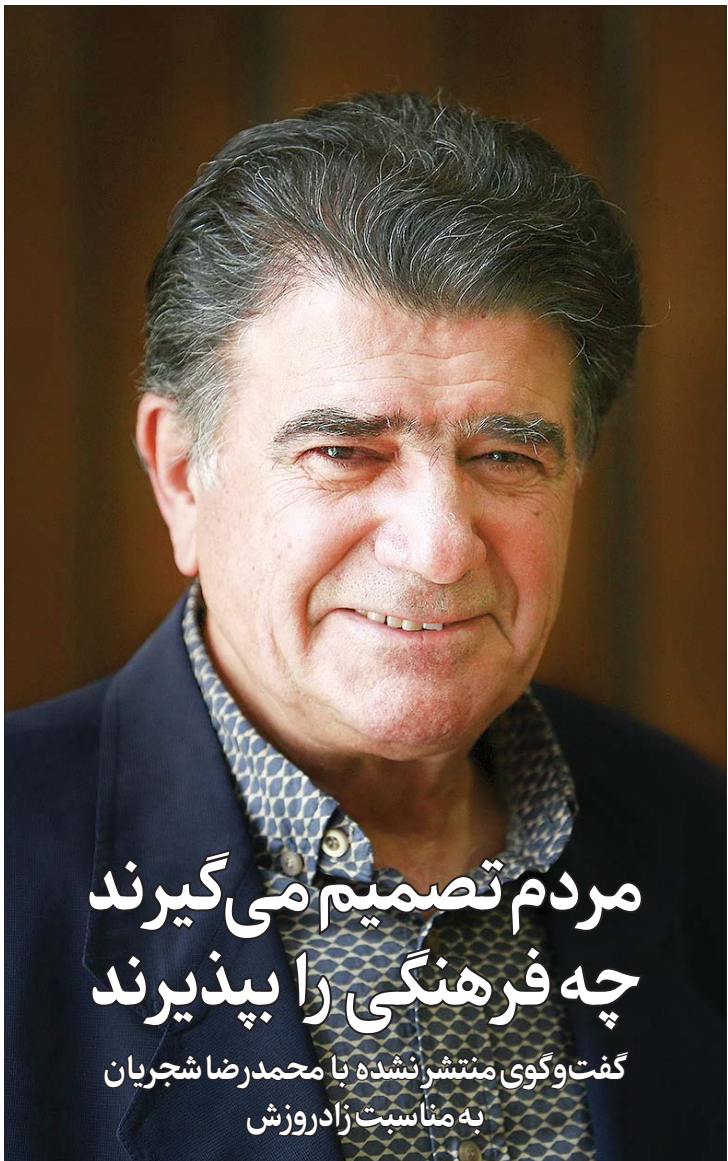
خطرات بی‌تصمیمی و بد تصمیمی

سیدمصطفی هاشمی‌تبا

تصمیمات متفاوت و گاه ضدونقیض در رأس و بدنه قوه مجریه در کنار حجه تبلیغاتی علیه دولت باعث شده تا آنان که در معرض این تصمیمات قرار دارند، نسبت به اصل و اصالت تصمیم‌گیران از خود تردید نشان دهند. تصمیمات متفاوت درخصوص اجرای طرح ترافیک بعد از نوروز، بازگشایی کسب‌وکارها در هنگامه شیوع کرونا، ترس‌ولز در اعلام تصمیمات درمورد لغو هر نوع تجمع و گردهمایی به دلیل احتمال گسترش کرونا و بازگشایی مدارس به‌صورت حضوری در ۱۵ شهریورماه برخی مواردی هستند که موجب ایجاد تردید در اذهان عمومی شده است. از سویی اعلام گشایش اقتصادی با فروش اوراق فروش نفت (که معلوم نشد برای مردم گشایش اقتصادی بوده یا دولت) که بدون تصمیم اِتر ماند، این‌گونه تصمیم‌سازی‌ها که به بی‌تصمیمی بیشتر شباهت دارد، گاه بدون تبعات است و گاه تبعات اجتماعی و اقتصادی به بار می‌آورد و از همه تبعات مهم‌تر، ایجاد بی‌اعتمادی به نظام را فراهم می‌کند. آنچه موجب شد این یادداشت تهیه شود، مصاحبه معاون فنی مدیرکل گمرکات کشور با صداوسیما در روز جمعه ۲۸ شهریورماه درباره رسوب کالا در گمرکات بود و از جمله رسوب سه‌ونیم میلیون تن کالای اساسی و همچنین کالاهای دیگر آن‌هم در حرارت و اقبال بندر امام خمینی و بندرعباس و این در حالی است که قیمت‌های کالاهای تولیدی حاصل از آنچه در گمرکات مانده، در سطح کشور به نحو بی‌سابقه‌ای فرونی یافته است. حسب نظرات اعلام‌شده توسط ایشان بانک مرکزی برداشتی خاص از مصوبه دولت دارد و واردکنندگان نیز به دلیل عدم صراحت بانک مرکزی و سابقه کار تمایل به ترخیص کالاهای وارداتی ندارند. می‌دانیم که محدودیت‌های بسیاری در حمل‌ونقل در کشور و به‌خصوص از بنادر به نقاط کشور وجود دارد و البته آن‌هم از صدقه سر تصمیم‌گیرندگان و مجریان است. به‌رحال اگر ترخیص و حمل کالا به‌صورت تدریجی و دائمی نباشد، تخلیه کشتی‌ها و بارگیری زمینی و حمل‌ونقل آن به داخل کشور دچار وقفه می‌شود؛ درحالی‌که لازم است علاوه بر تصمیم‌گیری‌های عادی که باید با سرعت و قدرت انجام شود، در شرایط تحریم و بحران باید ضرب تصمیم‌گیری‌ها به نحو مطلوب افزایش پیدا کند. می‌خواهم مثال کوچکی از این نوع تصمیم‌گیری‌ها بر بیان کنم تا معلوم شود این عدم تصمیم‌گیری‌ها تا چه حد دچار ضعف بوده و تبعات آن چه خواهد بود. در سال ۶۵ که ستاد طرح‌های مهم انقلاب در نخست‌وزیری به مسئولیت این‌جانب برپا شد، یکی از اولین مراجعات از سوی آقای مهندس عرفانیان مجری طرح فولاد مبارکه بود. ایشان گفت یک سال است طرح چگونگی نصب ماشین‌آلات در جریان تصویب است ولی تصمیم‌گیری نمی‌شود. سپس شرح داد که ماشین‌آلات را به سه دسته تقسیم کرده‌ایم: برخی صرفاً توسط ایرانیان نصب می‌شود، برخی توسط ایرانیان با کمک ایتالیایی‌ها و برخی به دلیل حساس‌بودن (مثل نورد سرد که سرعت زیاد و حساسیت بسیار دارد) توسط ایتالیایی‌ها و با همکاری تکنسین‌های ایرانی و این طرح را به شورای اقتصاد داده‌ایم تا تصویب کنند. نگارنده و همکاران من و مناسبت‌های مهم انقلاب طرح را بررسی کرده و به توضیحات وی گوش فرادادیم و سپس بلافاصله با نخست‌وزیر، آقای میرحسین موسوی تماس و موضوع را مطرح کردم و گفتم طرح بی‌عیب است و در اولین جلسه شورای اقتصاد آن تصویب کنیم. پیشنهادی که باید ایرانیان به تنهایی این کار را بکنند و دیگری اعلام کرد که سقف رالی و زمانی طرح را بردارید و جوانان ما این کار را بکنند. با تمام احترام پاسخ لازم داده شد و جلسه، طرح مجری طرح را تصویب کرد و هفته بعد به تصویب شورای اقتصاد رسید. یعنی برای طرحی که یک سال سرگردان بود، دوفتاهای تصمیم‌گیری و تصویب شد و ثمره آن راه‌اندازی فولاد مبارکه پس از یک سال بود. این داستان نمونه‌ای از خوراهای تصمیم‌های راکد است و واقعا آیا مسئولان که همه می‌دانند کالای اساسی در گمرک تا چه حد به تغذیه مردم و تعدیل قیمت‌ها کمک می‌کند و سایر کالاهای تا چه حد با راه‌اندازی کارخانجات همراهی می‌کند؟

ادامه در صفحه ۴

عکس: مهجی حسینی

مردم تصمیم می‌گیرند چه فرهنگی را بپذیرند

گفت‌وگوی منتشر نشده با محمدرضا شجریان به مناسبت زادروزش

صفحه ۶

یادداشت

بی‌نقشی جامعه و آشفته‌گی بازار

حمید شجاعی | تحلیلگر مدیریت دولتی

تخصیص ارز دولتی، وام بانکی، معافیت گمرکی و مالیاتی، مجوزهای وارداتی و نظایر آن شروع کنند. ازاین‌رو به تعبیر ماکس وبر نوع بوروکراسی و مناسبت روابط آن به‌عنوان یک ابزار رشد و توسعه اقتصادی برای جوامع مهم است و بانک جهانی در گزارش توسعه‌ای سال ۱۹۹۷ خود با عنوان «دولت در جهان متغیر» در نظرات پیشین خود مبنی بر تبعیت کامل کشورها از جمله جهان سوم از نظام بازار، تعدیل ساختاری و دستورات این نهاد و صندوق بین‌المللی پول تجدید نظر کرد و نقش دولت در «پاییزی توسعه» را مهم دانست؛ بنابراین تأکید این نهاد و آموزه‌های حکمرانی خوب در دستیابی کشورها به رشد و توسعه پایدار، بر ایجاد بسترهای نهادی، حقوقی و قانونی حمایت‌کننده، عادلانه، باز و شفاف از سوی دولت است تا انگیزه ورود برای همگان فراهم آید و نظام نوآوری و رقابت شکل گیرد. برخی از مهم‌ترین موانع ساختاری، قانونی و نهادی مانع شکوفایی و رونق اقتصادی که براساس تجربیات بسیاری از کشورهای جهان سوم به دست آمده و به وضعیت حکمرانی ما نزدیک است، عبارت است از: ۱- محجوریت افراد به جای حاکمیت ساختار و سیستم حکمرانی خوب نیازمند حاکمیت ساختار و سیستم قاعده‌مند، از پیش تعیین‌شده، با نظم و پیش‌بینی‌پذیر است تا بتواند اعتماد عمومی را جلب کند و شهروندان را درباره آینده خوش‌بین و امیدوار کند؛ درحالی‌که شهروندان از مسئولان قوا و دستگاه‌های متعدد و نمایندگان سیاسی انتظار دارند ورود آنها به عرصه سیاست و به‌دست‌گرفتن قدرت همانند آنچه در بسیاری از کشورهای جهان اول مشاهده می‌شود، براساس عشق به هم‌نوع، فداکاری در راه کشور و با نیت خدمت‌گزاری باشد؛ ولی در جایی که حاکمیت سیستم و قانون، حکمفرما نباشد تصمیم‌گیران نمی‌توانند خود را از وسوسه منافع خاص به نفع مصحتت عمومی برهاند و از موقعیت پیش‌آمده بهره شخصی نبرند. این یک اصل ثابت‌شده است که هرگاه سیاست بی‌مهار و کنترل‌ناپذیر شود، بخش اقتصاد و اجتماع را به زیر سایه خود خواهد برد و هرگاه نخبگان سیاسی و فعالان اقتصادی یکی و همسان شوند یا دست‌کم از خانواده واحدی برآیند، دیگر سیاست نه در خدمت بهروزی و سعادت افراد جامعه؛ بلکه هم یک منبع ثروت‌اندوزی اقتصادی و هم یک ابزار حمایت از ثروت از پیش به‌دست‌آمده می‌شود. به همین دلیل است که تأکید بر جدایی حوزه سیاسی از حوزه اقتصادی است و قوانین و مقررات بسیاری از کشورها ورود سیاست‌مداران به عرصه فعالیت اقتصادی، به دلیل ترجیح منافع شخصی-گروهی بر منافع ملی را منع کرده است.

ادامه در صفحه ۴

یادداشت

شهرداری با تهران چه کند؟

احمد مسجدجامعی | عضو شورای شهر تهران

پیدااست همان‌قدر که تبدیل شهر به کارگاه ساختمانی خلاف مصالح شهر و شهروندان است، منجمدکردن شهر و پرهیز از هرگونه نوسازی و بهسازی و اجرای پروژه جدید نیز شهر را فلج خواهد کرد. دوگانه تأمین هزینه و حفظ میراث مفید نیز پیش‌روی شهرداری قرار دارد. شهر تهران میراث مفیدی از تاریخ فرهنگ و طبیعت خود را دارد. درختکاری‌های خیابان ولی‌عصر یکی از این میراث‌هاست. کانال‌های عبور غرب به شرق هوا در شمال و جنوب شهر، کوه‌ها و دامنه‌ها و باغ‌ها و فضای باز شهری از این میراث‌ها بودند که با بی‌مالتی در اعطای مجوزهای ساخت‌وساز، از دست رفته‌اند. مواریت فرهنگی هم که جای خود دارد. کنار حفظ این میراث مفید شهر نیاز به جذب بودجه و سرمایه‌گذار دارد. سرمایه‌گذاران ممکن است دغدغه حفظ میراث فرهنگی و طبیعی را نداشته و به دنبال ساختن پروژه‌های بزرگ و پرزرق‌وبرق در همان باغ‌ها و بوستان‌ها و خانه‌های تاریخی باشند. نگاهی که در سال‌های اخیر به شکل مال‌سازی به جان تهران افتاد و بی‌توجه به ساختار سنتی توزیع کالا و ظرفیت محدود شهر با ایجاد چنین مرکزی به حال بلعیدن شهر و نابودی سازمان اجتماعی آن است. شهردار باید توان ایجاد موازنه میان تأمین سرمایه و حفظ میراث فرهنگی و طبیعی را داشته باشد. برنامه‌ای که نشان بدهد شهردار ما متوجه است که در کنار لزوم جذب سرمایه باید با سازمان اجتماعی توازن برقرار کند و به تعبیر پیشینیان مستوفی باشد؛ به‌نحوی‌که دخل‌وخرج به هم وفادار بمانند. نکته مهم دیگر فاصله فقر و غناست که در شهر تهران به شکل فاصله اقتصادی شمال و جنوب‌خود را نشان داده است. ما با اتوبان‌های شمال-جنوب فاصله زمانی و فیزیکی شمال و جنوب را کم کرده‌ایم اما این نته‌ها به رفع فاصله طبقاتی کمکی نکرده است که به دیده‌شدن این فاصله و افزایش حس محرومیت و بحران سبک زندگی انجامیده است. کاهش نابرابری در برخورداری از امکانات و خدمات اجتماعی و رفاهی جهت‌گیری لازم برای این روزهای تهران است. این «تبعیض مثبت» می‌تواند بر محوری چون توانمندسازی، آموزش مهارت و امثال اینها با توجه به نیازهای محله و پیشنهاد اخذ عوارضی که به‌طور سازمان‌یافته درآمدی بالا را هدف می‌گیرد، متمرکز باشد. تهران پایتخت ایران است؛ پایتخت فرهنگی منطقه است و نمونه آن همین نمایشگاه بین‌المللی کتاب که در حال برگزاری است، از این‌رو نباید آن را تنها در قالب یک کلان‌شهر سازهای دید بلکه باید به وجه انسانی این کلان‌شهر توجه کرد و ظرفیت ملی و بین‌المللی آن را نادیده نگرفت و به تجربه مدیریت در سطح ملی برای چنین جایگاهی اهمیت داد.

صفحه ۲

لاریجانی

ناطق ۷۶ می‌شود؟

صفحه ۲